

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU Avocat. Fost Magistrat Pro- decanul Baroului de Ilfov	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	N. JAC CONSTANTINESCU Președinte la Curtea de Apel din București
RÉNÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris	V. DONGOROZ Confer. la Facult. de Drept din Buc. Avocat	CONSTANT IONESCU Avocat, al Statului. Doctor și Laurent în Drept Paris	ALFRED JUVARA Profesor Universitar Avocat	Dr. ȘT. LADAY Membru în Consiliul Legislativ
C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București	C. STOANOVICI Dr. în Drept din Paris Avocat	GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	P. VASILESCU Profesor Universitar Avocat	AL. VELESCU Dr. în drept din Buc Avocat
				ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de redacție: **E. C. DECUSARĂ**, Dr. în Drept din Paris. Directorul Statisticii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LEVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: **EMIL ST. RAPPAPORT**, Președinte la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL

Un an p. B-ci, Case com., Autorit.	1400 lei
" Avocați	1000 "
" Magistrați	800 "
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

In lunile Iulie și August

Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artei No. 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 13/29

S U M A R

— Discursul rostit de D-l Prim-Președinte **Al. N. Gane**, cu ocazia deschiderii noului an la Consiliul Legislativ;

— Curierul lunii Februarie: Câteva reflecțiuni asupra curbei de sacrificiu. Compătimire. Economii. Invalizii funcționari publici. Probitate profesională. Inceputul anului judiciar. Monitorul Oficial. O lege nouă, de Eugen Petit;

— Observațiuni asupra Ante-proiectului Codului Comercial (urmare) de Gr. L. Trancu-Iași;

JURISPRUDENȚE:

— Comitetul central de revizuire s. I: *Ad-ția Jud. Orhei* cu *Serghe N. Pereteatcof*. (Despre competența comitetului Central de revizuire);

— Curtea de Apel Constanța: *Dobre Stoica Hanu* cu *Gr. St. Hanu* și alții. (Acțiunea de ieșire din indivizie. Partaj. Masa succesorală. Diminuarea ei. Donațiune deghizată. Nu implică dispensa de raport. Despre prescripția achizitivă de 10 ani. Pretențiuni p. îmbunătățiri și construcțiuni făcute pe locul donat. Rezerva valori fiecărei lor ulterior. Art. 751 și 1895 C. civil);

— Curtea de Apel Cernăuți s. I: (*Conflictul negativ de competență între Trib. Suceava s. II și Câmpulung*), cu o Notă de D. Ștefănescu;

— Curtea de Apel Craiova s. II: *Eugenia Ștefănescu* cu *Primăria Craiova*. (Proces al soției magistratului. Trimiterea lui în judecata altei Curți. Art. 128 legea org. judecătorești);

— Trib. Ilfov s. III: *Virgil G. Pleșoianu* cu *Banca Centrală Cooperativă*. (Stabilirea conținutului unei oferte a reclaman-tului pe cale de anchetă în futurum. Neexistența pericolului).

Discursul rostit de D-l Prim-Președinte **Al. N. Gane**, cu ocazia deschiderii noului An la Consiliul Legislativ

Domnule Ministru al Justiției,
Domnule Președinte al Senatului,
Domnule Prim-Președinte al Curții de Casație,
Domnilor,

Consiliul Legislativ, intră astăzi în al 6-lea an al existenței sale.

El pășeste cu toată încrederea pragul anului ce vine, convins că și-a dat cu prisosință contribuțiunea sa la întocmirea legilor și la lucrările de unificare a codurilor.

Unificarea codurilor judecătorești, iată preocuparea cea mare a Consiliului și grija noastră de toate zilele, căci ea va fi cheia de boltă a neamului nostru întregit. E în adevăr cu neputință să mai dăinuiască încă multă vreme actuala stare de lucruri.

Dacă astăzi se ținde la o unificare peste granițele țărilor, precum sunt încercările de unificare a codurilor penale, a cambiei și cekului în materie comercială, a obligațiunilor și contractelor din codul civil, cu atât mai mult trebuie să tindem noi, spre o unificare în granițele propriei noastre țări.

E o chestiune, nu numai de interes obștesc, ci de închegare sufletească; abolirea cât mai repede a legilor străine care guvernează încă o mare parte din țară, după mai bine de 10 ani dela Unire, ca o amintire urâtă a unor vremuri pe veci apuse.

Demnitatea noastră de Români însă nu mai poate admite să vedem și astăzi unele tribunale fixându-și jurisprudența după deciziunile Curiei din Budapesta sau a Curții de Casație din Viena.

Consiliul Legislativ conștient de marea lui misiune și de necesitatea imperioasă ca aceste pietre a unui ve-

A apărut: Vol. I din CURS DE DREPT CONSTITUȚIONAL de Prof. G. Alexianu, (Ed. Cassa Școalelor). În depozit la Libr. „Curierul Judiciar”.

chiar hotăr, să fie cât mai repede ridicate, în frigurile activității ce o desfășoară în acest scop, nu odată a avut iluzia că a ajuns la capătul sforțării sale.

Cine a luat parte la întrunirile noastre de început de an, și cine a aruncat ochii pe dările mele de seamă anterioare, a văzut, desigur, cu câtă încredere și mulțumire anunțăm terminarea unora din principalele noastre coduri judecătorești.

Această tainică credință a putut să ne însele, dar în schimb ea ne-a dat puterea și curajul necesar, căci acela care nu are credință în isbândă, e mai dinainte un învins.

Nu ne-am descurajat nici o clipă, ci încrezători în munca noastră, am mers tot înainte spre limanul ce l-am întrezărit adeseori, dar care asemenea unui frumos miraj se îndepărta veșnic cu cât citeam și reciteam opera noastră de unificare.

Și nu-i de mirare!

Numai cine a lucrat vreodată la cel mai neînsemnat proiect de lege, cine și-a chinuit mintea să prevadă toate ipotezele ce se pot ridica ca atâtea obstacole în cale, să rezolve toate controversile, să evite mai ales contradicțiile ce se strecoară ca un dușman, pe nesimțite, între texte ce păreau definitiv puse la punct, numai acela poate să-și dea seama de munca enormă ce o reclamă prepararea unificării codurilor judecătorești.

Acela nu ne va acuza desigur că cele cinci coduri nu au eșit încă din lucrările Consiliului Legislativ.

Era și o răspundere prea mare care angajă reputațiunea unei instituțiuni încă prea tinere ca să poată trăi pe urmele unui trecut ce nu-l are:

Astăzi însă, Domnilor, fără de grija de a mă desminti singur la anul, sunt prea fericit să pot anunța că în ce privește lucrările de unificare, Consiliul Legislativ a făcut un pas hotărâtor înainte.

Astfel, Secțiunea II-a căreia îi cade în sarcină unificarea codurilor de drept privat, a elaborat și tipărit *Ante-proiectul codului comercial*.

Lucrarea aceasta se prezintă încă cu toată modestia unui ante-proiect, care așteaptă să înfrunte discuția publică, să primească criticile juriștilor și a organizațiilor profesionale, pe care le vom supune unei cercetări riguroase pentru ca să-i dăm apoi forma definitivă a unui proiect de cod care să poată fi înaintat Corpurilor legiuitoare.

Am arătat încă din anul trecut, în trăsături generale, principiile călăuzitoare pe care le-am urmat în alcătuirea lucrării noastre ca să nu mă mai repet astăzi.

De altfel, anteproiectul acestui cod, grație concursului ce ne-a fost dat de Ministerul de Justiție, a eșit de sub tipar și se găsește astăzi în mâinile tuturor.

El face chiar în aceste momente, obiectul unor conferințe la Facultatea de drept din Paris, pe care le ține colaboratorul nostru d-l Iosef Cohen.

II. *Codul civil*, piatra unghiulară pe care se va așeza tot edificiul nostru legislativ, încă primele două cărți privitoare la *persoane* și la *dreptul familiei*, sunt terminate și completate prin reglementarea *regimurilor matrimoniale*, care se găsesc în strânsă legătură cu materia căsătoriei, și prin alcătuirea *titlului preliminar*.

Fără de îndoială că un cod civil face un tot organic. De aici, necesitatea în o bună tehnică legislativă ca un asemenea cod să nu fie fragmentat și diferitele sale

părți să nu fie puse în vigoare fiecare în parte, pe măsură ce sunt elaborate.

Cu toate acestea, dată fiind nevoia ce am arătat a unei accelerări a unificării legislative și ținând seamă de eventualitatea unei dorinți a legiuitorului, de a pune în vigoare primele două cărți care, împreună, ar putea alcătui *un cod al persoanelor și familiei*, comisiunea secțiunii a II-a a Consiliului Legislativ, fără de a aștepta sfârșirea pe deantregul a lucrărilor de unificare, a elaborat un amănunțit anteproiect pentru punerea de îndată în aplicare a acestor părți din codul civil.

Anteproiectul de cod civil astfel întocmit, va vedea și el în foarte scurt timp lumina tiparului.

III. În fine, ante-proiectul codului de procedură civilă propriu zisă, până la materia executărilor, preparat în plenul secțiunii a II-a, pus în urmă la punct și coordonat într-o comisiune mai restrânsă va fi în cursul terminat.

Intocmirea acestui cod a fost poate mai delicată de cât chiar a celorlalte legiuiri, fiindcă fără de o procedură temeinic organizată, cea mai bună lege și-ar pierde toată eficacitatea, procedura singură fiind menită să dea viață legii.

În procedură, fiecare text e ca veriga unui întreg lanț în care toate textele se înșiră și se leagă.

Principiile de drept trebuie să meargă mână în mână cu practica judecătorească.

Un bun cod de procedură nu se face numai între cei patru pereți a unei biblioteci, ci mai ales în pretoriul tribunalelor, unde ne dăm mai bine seama de toate piedecile ce trebuiesc înlăturate ca să ajungem la o dreaptă judecată.

Aici mai ales trebuie să ținem seamă de specificul omenesc, de lipsa de cultură și nepriceperea impricinatului, de conștiința avocatului și a judecătorului în îndeplinirea marelor misiuni.

Consiliul Legislativ, în alcătuirea acestui anteproiect, a avut în vedere toți acești factori esențiali.

El a urmărit de aproape procedura vechiului Regat, cu recenta lege de accelerare, procedura ungară din Ardeal, și, în special, procedura superioară din Bucovina, fără de a omite, bine înțeles, și toate sistemele procedurale din alte țări, cu care mai ales trăim în strânse legături de interes.

Din toate, Consiliul a stors principiile și soluțiile ce i s'au părut mai potrivite pentru a face un singur cod unificat atât în materie civilă cât și comercială, pentru toate instanțele judecătorești, fie ele judecătorii, tribunale sau Curte de Casație, căutând să ușurăm judecata, să o desbrăcăm de formele învechite și greoaie, să o facem mai accelerată, mai echitabilă și mai puțin costisitoare.

Am căutat mai ales ca lupta ce se duce înaintea instanței, să fie o luptă pe față, nu o luptă de pândă cu arme și mijloace necunoscute adversarului.

De aceea am obligat pe reclamant să arate în cerere, încă dela început, armele lui de atac, toate probele ce invoacă, toate actele de care înțelege să se servească, sub sancțiunea de a nu mai fi ținute în seamă decât în cazuri cu totul excepționale.

Pârâtul, la rândul său, să se apere leal, să arate în întâmpinare toate mijloacele sale de apărare, și, la trebuință, mijlocul de atac cu care răspunde.

Astfel, judecătorul va putea cunoaște de mai înainte procesul ce are să judece în toate amănunțele, iar părțile nu mai pot avea nici o surprindere.

Imprecinații nu-și vor mai rezerva, de acuma înainte, argumentele cele mai tari, probele cele mai convingătoare, pentru a le arunca la sfârșit, ca un foc bengal cu care să zăpăcească pe adversar și să orbească dreapta judecată.

Judecata încetează dar, de a mai fi o surprindere, o tactică de strateg în mâinile celui mai dibaciu, deși poate mai slab înarmat.

Am ținut mai ales ca Justiția să fie la îndemâna tuturor și pentru aceea am întins competența primelor instanțe, căutând să fim cât se poate de economi și cu timpul și cu banul imprecinatului.

Cu taxe enorme de judecată, amânările încă prea numeroase, imprecinații au ajuns să prefere o împăcare strâmbă unei judecăți drepte.

Se tinde astăzi tot mai mult spre judecata sumară a arbitrilor cari împart dreptatea mai mult cu bunul simț decât cu legea.

Un proiect de lege trecut chiar anul acesta prin Consiliul Legislativ și care se găsește depus pe biroul Camerei deputaților, tinde la organizarea unor instanțe permanente arbitrale, pe lângă Camera de comerț și industrie, pentru judecata tuturor afacerilor comerciale. Judecată făcută de semeni, după cugetul și chibzuința lor, cu termene scurte, fără de procedura noastră așa de complicată și fără de cheltuelile pe care imprecinații nu le mai pot suferi.

Părerăa lui Voltaire despre judecată, e astăzi poate mai adevărată decât ori când, căci de cele mai multe ori și acel care câștigă ca și acel care pierde procesul, sunt în aceiași situațiune: nu mai au nici unul nici celălalt nimic.

De aceea, am căutat să reducem pe cât am putut, cheltuelile, dispunând ca citațiunile și comunicările de acte să se facă din oficiu prin simplă scrisoare recomandată, fără de plata nici unei taxe speciale.

Reducem astfel în mare parte și organizația așa de costisitoare și totuși imperfectă a corpului de portăre, pe care l-am menținut numai când însăși părțile voesc să recurgă la aceste servicii, dar atunci încă cheltuelile sunt în sarcina celui ce le face.

Partea prezentă la o înfățișare în persoană sau prin procurator, este socotită prezentă la toate celelalte înfățișări. În grija ei rămâne de acuma să se intereseze de termenele ulterioare ale procesului său.

Socotind apoi că procesul nu-i numai un conflict de ordin privat, că societatea însăși e interesată ca el să se rezolve cât mai repede și cât mai bine, am scurtat termenele și am căutat să dăm o inițiativă proprie, atât președintelui instanței, pentru ca să poată lua anumite măsuri menite să evite trăgăniirile inutile, cât și însăși instanței în cursul judecății pentru cercetarea conflictului.

Dăr mă opresc aci, fără de a intra în nici una din amănunțimile anteproiectului nostru, căci simt că asi depăși cu mult cadrul unei simple dări de seamă de sfârșit de an și v'asî răpi și Dvs. desigur, un timp prea prețios.

Cu toții știm cât de grea este alcătuirea unui cod unificat care să poată mulțumi deopotrivă pe toată lumea.

Greutatea nu-i numai, după cum am mai arătat-o, de ordin tehnic juridic, fiindcă trebuiesc cercetate deosebitele noastre legiuri înainte de a încerca să facem din toate un singur bloc.

Greutatea mai are și un substrat subiectiv.

Deși fii ai aceluiaș neam, vitregia soartei ne-a despărțit de secole, trăind răsleți pe meleagurile unde ne-a așezat destinul.

Un război fericit a reunit astăzi într'un singur mănunchiu cele patru părți ale țării românești.

Dacă însăși chipul omului ia înfățișarea mediului ambiant în care trăește, cu atât mai mult caracterul și felul său de a fi se imbibă de atmosfera aceluia mediu.

A fost desigur o adevărată minune că am putut primi, noi din vechiul Regat la 1865, așa deodată, o întregă legiuire străină țării și obiceiurilor noastre și am putut totuși să o asimilăm atât de repede.

În general însă procesul de adaptare la noile condițiuni de trai nu se face decât încetul cu încetul.

Crescuți cum am fost, sub influențe și legi deosebite, ele astăzi fac parte din însăși viața noastră.

Întrebați pe frații ardeleni, bucovineni sau basarabeni, întrebați-ne pe noi cei din vechiul Regat și vă asigur că fiecare va găsi că legea sub care a trăit, pe care o cunoaște și o practică de când a eșit de pe băncile școlii, legea lui e cea mai bună.

Nimeni nu cedează, sau în orice caz, după multe ezitări și cu foarte mari îndoeli. Dovada cea mai evidentă o avem zilnic în această incintă chiar, între bunii și învățații noștri colegi, crescuți și adaptați însă la legi deosebite.

Numai timpul care netezește toate asperitățile, până și vârfurile de stânci, va face desigur ceace noi astăzi nu încercăm decât cu oareșicare timiditate.

Am căutat astfel să ne strecurăm prin toate aceste greutateți, ca picătura de apă și, precum am spus, nu avem iluzia să credem că opera noastră de unificare va fi primită fără discuțiuni.

În orice caz și acest anteproiect de procedură în care am pus la contribuțiune toate deosebitele noastre legiuri, spicuind din ele ceace ni s'a părut mai practic și mai potrivit scopului ce urmăream, reprezintă — vă putem încredința — un pas înainte pentru asigurarea unei cât mai serioase și mai grabnice judecăți.

În curând vi-l vom înainta. Domnule ministru, sub formă de anteproiect, spre a fi dat tiparului, ca să poată astfel primi botezul focului, critica juristilor, care ne vor semnala, desigur, lipsurile și nepotrivirile ce o asemenea operă poate încă avea.

Lucrările de unificare ale dreptului nostru public, care cad în competența secțiunii I-a, sunt și ele pe calea cea bună.

I. — *Proiectul codului penal* este terminat și depus în Parlament încă din anul trecut. El ne-a fost numai restituit pentru a fi pus de acord cu principiile noului proiect de procedură penală.

II. — *Proiectul codului de procedură penală* pregătit din anul trecut, urmează să treacă fără de întârziere în deliberarea complectului secțiunii. Dacă această formalitate neapărată nu s'a putut încă face, se datorește mai ales aglomerării neobișnuite a lucrărilor în legătură cu activitatea Parlamentului, care a absorbit tot timpul disponibil al acestei secțiuni, cu atât mai mult că o asemenea lucrare de unificare cere o continuitate de activitate și de preocupare.

Totuși pentru a face un pas înainte, anteproiectul de procedură a fost din nou revizuit și complectat în comisiunea restrânsă ce l-a elaborat, urmând ca negreșit în primele luni ale acestui an, complectul secțiunii să-i dea forma definitivă.

Cu prilejul întocmirii acestui anteproiect, s'a făcut și istoricul acestei proceduri la noi, în lucrarea intitulată „Contribuții la istoria justiției penale în Principatele Române“ a d-lor consilier I. C. Filitti și referent titular Suchianu, care ne-au dat și istoria vechiului nostru drept penal.

Cu aceste două mari lucrări, secțiunea I-a își încheie activitatea sa cu privire la opera de unificare a codurilor cu caracter public.

Tot în această direcțiune, secțiunea I-a, în comisiunea pusă sub președinția d-lui consilier G. Nedelcu, a întocmit un proiect de lege pentru înființarea *Cazierului judiciar*, proiect care a fost înglobat în anteproiectul codului de procedură penală.

* * *

Din toate codurile judecătorești, acela care va trebui să aibă precădere în unificarea legislativă, este fără de îndoială *codul penal* căci aici e interesată însăși ordinea publică la stabilirea infracțiunilor și la pedepsirea infractorilor, infracțiuni și pedepse care nu pot diferi după cum trecem dintr'un colț de țară în altul.

Nu mai este în adevăr cu puțință, să mai avem în țara noastră, deosebiri de pedepse ca acestea:

Furtul cu efracție în vechiul Regat, să fie pedepsit cu maximum 5 ani închisoare corecțională (art. 310) pe când în Ardeal să se pedepsească cu 10 ani muncă silnică (art. 340 modificat).

Furtul simplu la noi să se pedepsească cu 2 ani închisoare maximum, iar în Ardeal să poată fi pedepsit în anumite cazuri cu 10 ani muncă silnică (art. 340 modificat)!

Loyirile și rănirile care au cauzat o vătămare însemnată sănătății, la noi să se pedepsească cu maximum 2 ani închisoare corecțională (art. 239), iar în Ardeal să fie pedepsite ca o crimă, cu reclusiunea până la 3 ani și eventual chiar la 5 ani (art. 302)

Omorul săvârșit în caz de adulter de unul din soți asupra celuilalt soț sau complicelui său, în caz de flagrant delict în casa conjugală, în vechiul Regat să fie scuzabil și pedeapsa redusă la maximum 2 ani închisoare (art. 254) pe când în Ardeal pedeapsa să fie de 10 ani muncă silnică (art. 281)

Plăsmuirile de inscripții private în vechiul Regat, să se pedepsească cu 2 ani închisoare corecțională, iar în Ardeal cu 5 ani muncă silnică (art. 403)!

Dar mai mult încă, iată alte exemple și mai edificatoare în care vom vedea aceleași fapte nepedepsite în vechiul Regat pe când în Ardeal sunt pedepsite unele chiar cu pedepse criminale.

Mituitorul, după codul nostru penal nu se pedepsește pe când în Ardeal este pedepsit până la 5 ani închisoare (art. 470)!

Tainicele luări la noi nu sunt considerate ca infracțiuni penale și deci nu sunt pedepsite, iar dincolo în Ardeal, se urmărește la plângerea părții vătămate, și se pedepsește ca adevărate furturi cu 10 ani muncă silnică (art. 340 modificat)!

Așa că, dacă întâmplător s'ar săvârși în o familie din vechiul Regat o tainică luare în Brașov, în timpul când își petrece acolo vacanța de vară, autorul tainicei luări va putea lua 10 ani de muncă silnică, pe când dacă fapta s'ar fi săvârșit în apropiere, la Predeal de exemplu, el nu riscă nici o penalitate.

Asemenea deosebiri și severitate în calificarea infracțiunilor și în penalitate, în granițele aceleiași țări, sunt neadmisibile; sentimentul cel mai elementar de dreptate și egalitate înaintea justiției cere neapărat încetarea unor regimuri de legiuiri penale așa de diferite și a căror existență nu se mai poate prin nimic justifica astăzi.

Proiectului de cod penal terminat de secțiunea I-a a Consiliului Legislativ încă din anul trecut, i se va cuveni cu siguranță pasul în viitoarea noastră unificare legislativă.

Înainte de a trece mai departe, în. Domnilor, să semnalez aici activitatea ce o desfășoară și elementele mai tinere ale Consiliului în toate lucrările noastre de unificare.

Esiți de curând din Universitate, cu puterea de muncă proprie vârstei, ei ne aduc cu avântul și pasiunea tinereții, documentarea necesară operei ce facem.

Iar noi cei mai bătrâni, să-mi fie permisă această expresiune cam supărătoare, cernem prin sita experienței unei întregi vieți trăite, cu cunoștințele și o judecată mai puțin impresionabilă și mai liniștită, ca să alegem bobul cel bun, cece ne pare mai potrivit nevoilor de azi, mai conforme gradului de dezvoltare și de cultură a poporului nostru.

Ne complectăm astfel unii prin alții, formând un tot nedespărțit, fără de pretențiuni, pentru a face o operă care, fără îndoială, este a noastră deopotrivă.

* * *

În ce privește avizele pe care Consiliul Legislativ trebuie să le dea asupra tuturor proiectelor de legi înainte de a fi supuse Parlamentului, cum și asupra regulamentelor generale, și anul acesta pot zice că a fost un an de belșug.

În adevăr, în cursul acestui an au intrat la Consiliu un total de 339 proiecte de legi și regulamente care s'au repartizat după competența secțiunilor, astfel:

La secțiunea I-a: 212 proiecte cu 70 mai multe decât în anul trecut. Din acestea, 186 sunt proiecte de legi, iar 26 de regulamente, și au eșit 187 avize, restul de 25 proiecte aflându-se încă în studiu.

La secțiunea II au intrat 27 proiecte de legi și regulamente față de 11 proiecte de anul trecut.

La secțiunea III-a, 100 proiecte din care 23 sunt proiecte de regulament.

Citez numai câteva din cele mai importante asupra cărora secțiunile respective au fost chemate să se pronunțe:

La secțiunea I-a, de sub președinția d-lui Ionescu-Dolj:

- 1) Proiectul de lege pentru organizarea armatei;
- 2) Proiectul pentru recrutarea armatei;
- 3) Proiectul de apărarea creditului public;
- 4) Proiectul de pensionare a funcționarilor publici;
- 5) Proiectul de modificare a legii spionajului;
- 6) Proiectul de organizare a Ministerului Instrucției publice;
- 7) Proiectul de organizare a Dobrogei nouă;
- 8) Proiectul de organizare și unificare a legii corpului de avocați;
- 9) Proiectul legii sanitare și de ocrotire;
- 10) Proiectul legii de colonizare;
- 11) Proiectul de organizare a Ministerului de Finanțe;

- 12) Proiectul legii recensământului general al populației;
- 13) Proiectul statutului jandarmeriei rurale;
- 14) Proiectul legii asupra cumulului în funcțiunile publice.

La sesiunea II-a, de sub președenția d-lui St. Laday;

- 1) Proiectul privitor la convențiunea pentru unificarea unor reguli referitoare la transportul aerian internațional;
- 2) Proiectul pentru suprimarea concurenței neleale și a comerțului ilicit, alcătuit în cea mai mare parte de Consiliu;
- 3) Proiectul pentru organizarea pe baze comerciale a Teatrelor și Operelor române;
- 4) Proiectul privitor la Regia monopolurilor de gaz metan;
- 5) Proiectul de organizarea farmaciilor;
- 6) Proiectul de organizarea oficiului de supraveghere a întreprinderilor de asigurare, în care proiect s'a introdus și contractul de asigurare alcătuit de Consiliu.
- 7) Proiectul pentru modificarea concordatului preventiv;
- 8) Proiectul pentru înființarea și organizarea de camere arbitrale pe lângă Camerele de Comerț și Industrie;
- 9) Proiectul referitor la executarea silită în materie imobiliară;
- 10) Proiectul codului întocmit de comisiunea franco-italiană asupra obligațiilor și contractelor;
- 11) Proiectul de lege contra cametei.

Iar la sesiunea III-a de sub președenția d-lui G. Slătineanu:

- 1) Proiectul de lege relativ la administrarea pădurilor;
- 2) Proiectul pentru monopolul stupefiantelor;
- 3) Proiectul pentru înființarea Casei autonome a construcțiilor;
- 4) Proiectul relativ la noua organizare și funcționare a impozitelor vamale;
- 5) Proiectul pentru înființarea Institutului de credit ipotecar tranzitoriu;
- 6) Proiectul pentru crearea Institutului național de export;
- 7) Proiectul relativ la înființarea de silozuri publice de cereale;
- 8) Proiectul pentru modificarea unor articole din legea Casei Rurale;
- 9) Proiectul pentru organizarea Caselor de Economie;
- 10) Proiectul pentru producerea și desfacerea spirtoaselor;
- 11) Proiectul pentru organizarea Camerilor de agricultură;
- 12) Proiectul de lege al energiei;
- 13) Proiectul pentru organizarea corpului de contabili;
- 14) Proiectul pentru înființarea unei organizațiuni centrale în vederea încurajării și sistematizării exportului de cereale, etc., etc.

Din cauza aglomerării acestor lucrări și biroul nostru de publicațiuni, de sub conducerea d-lui referent titular Eug. Denise, a fost nevoit să tipărească de data aceasta în trei mari volume, legile și regulamentele promulgate în 1929.

* * *

Avizele Consiliului sunt fără de îndoială, misiunea lui principală, și precum am mai spus și altă dată, însăși rațiunea lui de a fi.

Era, în adevăr, viu simțită nevoia unei pregătiri, serioase a proiectelor de legi înainte de a trece în debaterile Parlamentului.

Ne găseam cu deosebire în ultimul timp, într'un adevărat haos legislativ, un labirint în care ne rătăceam cu toții în mulțimea legilor ce se modificau neîncetat și se contraziceau dela o administrațiune la alta.

De câte ori judecătorii însăși nu au stat nedumeriți nu numai între două legi care se contraziceau, dar între două texte ale aceleiași legi, care nu se potriveau, dacă... nu li s'a întâmplat chiar să aplice texte care erau abrogate!

Asemenea greșeli sunt adesea foarte grave, fiindcă pot da loc la procese, la șicane și la nedreptate.

De aceea, la înființarea Consiliului Legislativ, defunctul ministru de justiție, G. Mărzescu, cu drept cuvânt a putut face în Parlament constatarea că *nimeni astăzi nu contestă legitimitatea Consiliului Legislativ*.

Importanța netăgăduită a acestui Consiliu a fost deopotrivă apreciată și de toți eminentii juriști și profesori ai Facultății de drept din Paris ca d-nii H. Capitant și Ripert, de actualul Președinte la Curtea de Casație din Franța, d-l Matter, de secretarul general al Uniunii interparlamentare d-l Lange, de toți câți ne-au făcut cinstea unei vizități, fiindcă toți au recunoscut că pretutindeni se suferă de acelaș rău: legi în genere insuficient studiate.

Rostul Consiliului Legislativ apare astfel bine definit. El îndeplinește rolul unei călăuze cu răspunderea și experiența necesară ca să poată conduce pe legiuitor pe cărările adesea înguste, nesigure și primejdioase, care duc la alcătuirea unei legi.

El îi netezește drumul, el îi indică punctele și cotele periculoase pentru ca să evite accidentul, atingerea unui principiu constituțional care ar putea să-i fie fatal.

El, însă, prin lucrările de coordonare și de punere în armonie a tuturor legilor existente, e menit să creeze o unitate legislativă și o limbă juridică proprie, concisă și lămurită.

De aceea, Domnilor, străduința noastră principală trebuie să o îndreptăm toată spre acest sfârșit. Să nu iasă din Consiliu nici un proiect de lege care să nu fie studiat sub toate fețele sale, astfel ca avizul nostru, să fie întotdeauna bine motivat, dacă voim ca el să inspire încredere și Consiliul să justifice rațiunea lui de a exista.

Timpul scurt de studii ce ni-l acordă legea să căutăm să-l respectăm de câte ori vom simți nevoia, ca o condițiune de respectul ce noi înșine datorim instituțiunii noastre.

E adevărat, trăim în secolul vitezei, dar Consiliul Legislativ nu are pretențiunea să dețină nici un record.

Pentru aceea, e de datoria mea să fac și aici un call și stăruitor apel Onor. Guvern și să-i cer ca toate proiectele de legi să ne fie întotdeauna înaintate din vreme.

Suntem cu toții și deopotrivă interesați ca legile să fie cât mai bine și mai serios studiate pentru ca să se poată evita astfel greșelile și modificările care vin prea des îndată după promulgarea lor.

Evident că în aceste cazuri vina toată nu cade asupra noastră; dar ori și cât, când legea are nedumeriri și lipsuri, publicul, marele public interesat, magistrații și avocații la bara justiției se pot întreba: dar Consiliul Legislativ, ce face Consiliul?

Dacă avizele noastre nu obligă, cel puțin părerile Consiliului să fie lămurit așternute în aviz, și atunci cu conștiința împăcată, vom putea răspunde tuturor: Consiliul și-a făcut datoria.

/ Domnilor,

În anul care a trecut, Consiliul Legislativ a încercat o grea și foarte dureroasă pierdere cu moartea lui Grigore Procopiu, președintele Secțiunii a II-a.

Prin bogatele sale cunoștințe juridice, prin cultura sa generală, prin darurile cu care îl înzestraseră D-zeu, Grigore Procopiu dădea o deosebită vază instituțiunii noastre.

Între noi, prieten neprefuit, în munca ce o făceam zilnic laolaltă, statul său înțelept și măsurat era ca un ochiu de lumină care ne arată calea cea adevărată.

Grigore Procopiu a contribuit în bună parte la opera de unificare a codului civil și a codului de procedură civilă.

Foștii săi colegi îi vor păstra întotdeauna vie amintirea sa.

Sfârșesc, Domnilor, această scurtă dare de seamă, prin a vă asigura că la Consiliul Legislativ vom urma și anul care vine linia de conduită ce și-a croit-o dela început, lucrând cu toată râvna ce o are, cu toată obiectivitatea ce o pune în lucrări și cu toată independența de convingere în îndeplinirea misiunii sale.

Înainte însă de a încheia, țin să mulțumesc tuturor colaboratorilor noștri, membri ai Consiliului sau consilieri temporari, pentru activitatea ce au desfășurat-o aici în tot cursul anului trecut, prin aportul însemnat de cunoștințe și de experiență pe care ni le-au adus cu prisosință.

Cu aceiași vie recunoștință, mulțumesc și tuturor celor care poartă grija acestei instituții. Onor. Guvern și, în special, fostului Ministru de justiție, d-l Grigore Iunian, cum și actualului ministru de justiție, d-l Voicu Nițescu, pentru sollicitudinea ce ne-au arătat-o în toate ocaziunile.

Deschizând noul an de activitate, urez din toată inima ca el să fie un an de belsug și de liniște pentru scumpa noastră țară, și un an de muncă spornică pentru Consiliul nostru Legislativ.

CURIERUL LUNEI FEBRUARIE

II

Câteva reflecțiuni asupra curbei de sacrificiu. — Compătimire. — Economii: invalizii funcționari publici. — Probitate profesională. — Începutul anului judiciar. — Monitorul Oficial. — O lege nouă

Câteva reflecțiuni asupra curbei de sacrificiu. Salariile funcționarilor publici au fost ciuntite, deși aceștia se aflau de mult timp la ultima limită. Buni patrioți, ei au primit cu resemnare noul sacrificiu ce li s'a pretins. Magistrații, elemente de ordine prin excelență, deprinși cu privațiunile, sunt cei mai resemnați. Ei respectă cei dintâi legile și vor sili pe toți să le respecte, dacă nevoia se va simți.

Cu aceste rezerve, fie-ne permis a face unele reflecțiuni.

— Ne întrebăm, în prim rând, dacă risipa banului public, care a adus finanțele țării în halul de astăzi, este datorită numai funcționarilor publici. Altminteri un impozit echivalent ar trebui să se așeze pe capul tuturor cetățenilor? De ce să fie loviți numai salariații Statului?

— Ne întrebăm, dacă nu cumva mai există și astăzi unii sinecuriști de recentă creație, ale căror salarii ar urma să fie — în prim rând — complect amputate?

— Ne mai întrebăm, dacă nu cumva vom mai vedea la vară, toate drumurile mării noastre țări, străbătute în lung și în lat de costisitoare și inutilele vehicule întreținute de autorități? (1).

— Ne mai întrebăm, dacă nu au rămas încă problematicele misiuni speciale în străinătate, precum și elevii bursieri favorizați? De primele ne putem dispensa, iar studenții ar putea foarte bine urmări cursurile facultăților noastre, care astăzi nu sunt cu nimic mai prejos de cele din apus.

Căci, socotim noi, numai după ce s'ar da categorice răspunsuri negative la aceste întrebări, funcționarii rămași ca indispensabili bunului mers al treburilor publice, vor putea suporta cu resemnare reducerile ce li se impun, privind cu încredere în viitor.

Altminteri, sacrificiul lor devine inutil.

* * *

Compătimire. — Cu prilejul mutilării la care ne referim mai sus, magistratura a primit în mod public expresiunea numeroaselor sentimente de încurajare și compătimire, fie de pe tribuna parlamentului, fie prin coloanele cotidianelor.

Ironie sau sentimente reale?

În tot cazul, trebuie să recunoaștem faptul și talentul cu care unii ziariști de elită de la organele independente „Curentul” și „Cuvântul”, au așternut condoleanțele lor. La aceștia merge toată recunoștința noastră.

Se exagerează însă atunci când se vorbește de suferințele magistraților. Aceștia au pășit în această carieră știind că se dedică unui adevărat apostolat, împinși de vocațiunea lor și cunoscând de mai înainte sacrificiile la cari se expun, fără a pretinde nimic în schimb. Ei găsesc mulțumirea sufletească, în conștiința că-și îndeplinesc datoria și satisfacția este pentru dânsii cu atât mai mare, cu cât jertfele ce li se impun sunt mai grele.

Ne referim, natural, la adevărații magistrați, acei cu temperamentul potrivit acestei cariere și cari au fost supuși deja la grele încercări.

1) Ziaristul francez Henry Korab, care a vizitat de curând Polonia, ocupându-se de stabilizarea politică ce s'a operat atât de minunat în acea țară, scrie într'un articol din *Le Matin* (2 Ianuarie 1931): „Căci se întâmplă astăzi unui ministru sau unui prefect polonez, să se urce în tramvai spre a face economie”.

Fericită țară, care are asemenea miniștri și prefecti!..

Căci ceilalți, au plecat mai de mult de cealaltă parte a barei, sau acum de curând în comisiumile... administrative, de pe lângă directorate.

Departate de orice sentiment care ar aminti mania persecuției, dar totuși trebuie să recunoaștem că magistratura a fost corpul cel mai greu lovit de recenta curbă. Judecătorii nu sunt simpatizați și nu pot fi, pentru că ei compun în stat mecanismul care aplică sancțiunile. Lovind azi pe unii, mâine pe alții, fără deosebire de treaptă socială: sus și jos, în lumea finanțelor ca și în cea politică, magistrații își creiază astfel, prin însuși exercițiul imparțial al profesiei lor, o atmosferă ostilă. De aceia, excepțiile numeroase atât la legea cumulului, cât și la principiul reducerilor, admise în unele ramuri de activitate funcționărescă, au rămas cu totul străine de magistratură.

Astfel, la profesori, prin proiectul de lege în discuție sunt permise unele cumuluri și tot lor li s'a compensat prin sporuri de salarii jumătate din suma atinsă prin curbă; iar la militari, se anunță din sursă autorizată, că diferența de salariu va fi compensată cu diverse prime speciale, ca cea de echipament; se pare chiar că salariile gradelor mici au fost sporite. Foștilor judecători, cari atrași de avansări neașteptate și mirajul unor diurne cu nimic justificate, au primit să-și părăsească vechea lor carieră spre a trece în comisiumile administrative, *li s'a menținut aceste diurne*. Când s'a atins însuși salariul de bază, cum s'a putut oare menține unele diurne, cari hotărât constituie o favoare? În schimb, cei rămași în carieră, vor primi acum salarii derizorii, față cu munca lor și rangul pe care ar trebui să-l aibă în societate; toți, dela ajutorul de judecător și până la consilierul de Casație, nu vor mai avea în viața lor modestă și retrasă, nici măcar liniștea necesară pe care o dă siguranța zilei de mâine.

Vom suportă și această jertfă. Acei pe care justiția, nu cea legată la ochi, dar cea cu ochii deschiși și privirea curată, i-a lovit vreodată, și au găsit acum prilejul să se răsbune, vor vedea cât de mare este spiritul nostru de abnegație și de ce disciplină exemplară vom da noi dovadă.

Ei nu ne pot face atâta rău, pe cât suntem noi în stare a suporta!

Drept dovadă le citez cazul unui judecător de tribunal, care acum câteva zile îmi spunea zâmbitor printre lacrimi, că s'a văzut silit să suprimă și paharul cu lapte pe care îl da dimineața unui copil al său slab și palid, mic suflețel într'o umbră de înfățișare. Și totuși, după amiază, el hotărăște senin în litigii de milioane, și se pronunță asupra mandatelor de arestare lansate contra financiarilor veroși, cari răscolesc banii cu lopata.

Dacă acel magistrat, alături cu noi toți ceilalți, primește cu resemnare curba de sacrificiu, el respinge cu indignare orice sentiment de compătimire.

De această ultimă înjosire, trebuie să fim cruțați. Măcar atât!

* * *

Economii: invalizii funcționari. — Am văzut, în rândurile de mai sus, că pe când la unii se mențin diurnele, la alții se taie chiar din leafa de bază. Altă anomalie credem că se petrece și cu unii funcționari, cari sunt considerați, — în mod legal numai, — ca invalizi de război.

Am cel mai profund respect pentru cetățenii cari și-au apărat țara cu arma în mână. Cu atât mai mult ne închinăm în fața acelor a căror stare fizică a avut de suferit urmări grave pe urma războiului.

Este evident, că Țara pe care ei au apărat-o trebuie să le poarte cu grijă, atunci când în urma rănilor căpătate nu mai sunt în stare a-și câștiga existența prin munca lor.

Atâta însă. Sacrificiul în sine nu se plătește cu bani și dacă un ostaș reformat ca invalid de război este totuși în măsură, să câștige existența lui și a familiei sale, ocupând o funcție publică ca orișicare alt cetățean perfect sănătos, socotim că pensia de invaliditate pe care cel dintâi o primește, nu are nici un alt rost decât acela de a diminua meritul jertfei sale.

Iar pentru Stat, pensia de invaliditate pe care o plătește în asemenea caz, pe lângă salariu, este o risipă.

* * *

Probitate profesională. — Consiliul ordinului avocaților de pe lângă Curtea din Paris, a afișat zilele acestea următorul aviz, în conformitate cu hotărârea luată în adunarea sa dela 23 Decembrie 1930:

„Se amintește avocaților că ei au stricta obligație de a se abține dela orice demersuri judiciare, în legătură cu vre-o afacere pentru care ei nu au primit însărcinare oficială”.

„Se amintește că orice demersuri extrajudiciare, afară de acele făcute în mod gratuit în vederea obținerii grației, sunt interzise avocaților fără o autorizație expresă și specială a decanului”.

Față cu acest exces de scrupulozitate, care dovedește că prin tradiție s'a implântat cel mai înalt spirit de probitate profesională în barourile franceze, ne întrebăm dacă este cu putință să existe într'o țară civilizată, o lege pentru organizarea corpului de avocați, care să permită acestora intervenții interesate în numele clienților, la autoritățile administrative?

* * *

Inceputul noului an judiciar, este o problemă foarte gravă, care preocupă în mod constant forurile noastre superioare. Când trebuie să pornească noul an judiciar, la Ianuarie sau la Septembrie?

În povestea călătoriei lui Guliver în țara piticilor, acesta arată că a găsit întreaga piticime împărțită în două mari partide politice: unii cari erau de părere că ouăle de găină trebuiesc mâncate începând de la vârful lor cel ascuțit, iar alții — aceștia erau cei mai numeroși și se găseau chiar la putere în momentul acela —, că ele trebuie începute prin capătul cel turtit. Nu știu de ce îmi vine în minte această istorie, acum când se discută din nou chestiunea a nului judecătoresc.

În Franța, tradiția așează acest eveniment după vacanța mare, atunci când vechile parlamente își făceau redeschiderea (la rentrée), membrii lor venind din provincie sau de la țară la Paris. Cum însă la noi o asemenea tradiție lipsește, nu vedem pentru care motiv anul judiciar nu ar coincide cu cel calendaristic. De ce să avem un an judiciar, altul administrativ și un al treilea după calendar. Logic este ca primele două să urmeze pe cel de al treilea. Altminteri se creiază un adevărat haos. Dar în definitiv problema ni se pare de prea mică importanță, pentru ca soluționarea ei să împartă cetățenii acestei țări în două partide, cum s'a întâmplat în țara piticilor. Sunt la ordinea zilei, lucruri mult mai serioase de discutat.

* * *

Monitorul Oficial nu mai este trimis gratuit autorităților. Este încă una din ciudățeniile sistemului — de recentă inovație la noi — a caselor autonome. Pentru ca instanțele judecătorești din Iași să poată cunoaște și aplica dispozițiunile recente modificatoare a legii lor organice, au trebuit să împrumute exemplarul din „Monitor”, care le conținea, de la o... bancă, Noroc că această instituție de credit a consimțit de astădată să acorde împrumutul fără procente.

Legile sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicitate. Ele nu se afișează, dar se publică în „Monitorul Oficial” și devin obligatorii pentru acei dintr'o localitate exact din momentul în care foaia a ajuns în acea localitate. Cum „Monitorul” se trimetea tuturor autorităților publice, cetățenii admiși a frecvență acele autorități, *puteau lua cunoștință de conținutul lui și erau chiar prezumați că au luat cunoștință.*

Prezumpția aceasta *juris et de jure* este cristalizată în adagiul: *Nemo censetur ignorare legem*. Este drept că acest adagiu a suferit în cursul timpului o serie de zguduiri.

Dispoziția recentă a casei autonome a Monitorului Oficial, îi dă însă lovitură de grație.

De acum înainte cine pretinde în favoarea sa dispozițiile unei legi noi, va trebui să dovedească că ele au ajuns la cunoștința adversarului, ceea ce va face stabilind că el a citit unul din rarele exemplare ale „Monitorului Oficial” sosit în localitate. Sau, cel puțin, să probeze că persoana care pretinde că a citit foaia are relațiuni intime și zilnice cu unul dintre puștii ei abonați...

„Monitorul Oficial” care nu se mai trimite la autorități sau autorități ce nu mai primesc „Monitorul Oficial”!

Dar în asemenea condițiuni el încetează de a mai fi oficial și publicitatea lui devine nula (2).

* * *

O lege nouă. — Se vorbește din ce în ce mai insistent că prin proiectul noii legi de organizare judecătorească, care urmează a fi discutată de parlament, funcțiunea și gradul de prim-președinte de Curțe de Apel sunt echivalate în totul și în mod retroactiv cu ale consilierilor Inaltei Curți de Casație. Proiectul acesta n'are asentimentul majorității membrilor supremei noastre instanțe, cari au manifestat părerea contrară în diferite rânduri. Ori, însuși principiul autonomiei puterii judecătorești, impune adunărilor legiuitoare să ție seamă în prim rând de avizul Inaltei Curți, atunci când legiferează relativ la organizarea ei.

Privind deci chestiunea din punct de vedere principial, un proiect ca cel de mai sus, cu dispoziții generale nu ar trebui transformat în lege.

Dar, după cum — din nenorocire — sunt unele înalte funcțiuni ce au fost create pentru anumite persoane, tot astfel — de astă dată din fericire — există și unele persoane cari par a fi fost înzestrate de natură spre a fi apte la anume funcțiuni. Asemenea personalități proeminente, se disting de comunul muritorilor, și se impun prin talentul, priceperea și puterea lor de muncă în așa mod încât înainte de a ajunge acolo unde calitățile lor le înalță, ele sunt consacrate de opinia publică curentă. Trebuie să treacă mai multe generații, până când un asemenea fenomen se ivește. Atunci însă când se întâmplă aceasta, avem cu toții datoria de a susține să i se atribuie funcția pentru care pare să fi fost anume destinat. Și cu cât atribuțiile acestei funcții sunt de ordin mai înalt, deci cu răspundere mai mare, cu atât interesul superior al bunului mers în ce privește treburile publice, va fi mai bine satisfăcut.

Iată pentru ce, în asemenea împrejurări destul de rare, suntem de părere că chiar o legiuire specială ar fi binevenită.

Inalta Curte de Casație s'a pronunțat în contra proiectului la care ne referim, conținând dispoziții de ordin general.

Dacă însă s'ar prezenta un asemenea caz excepțional, socotim că nimeni nu ar avea nimic de obiectat. Dimpotrivă...

EUGEN PETIT

2) În sfârșit pe la 10 Ianuarie a început a sosi Monitorul la instanțele judiciare. Observațiile de mai sus, scrise înainte de această dată, le menținem: 1) pentru că ele rămân perfect exacte în ce privește răstimpul dintre 1 Ianuarie și 10 Ianuarie și 2) apoi, și mai ales pentru că ele caracterizează anumite timpuri

OBSERVAȚIUNI

asupra

ANTE PROIECTULUI CODULUI COMERCIAL *)

III. Evaluări la inventar.

Bilanțul are de bază inventarul. Acesta e compus din două părți, din *activ*, averea comerciantului sau a societății, și din *pasiv*, datoriile sale.

În contabilitate, redactarea inventarului a dat loc la numeroase controverse: *unii* sunt de părere că inventarul anual să fie ca un inventar de lichidare, unde valorile să fie apreciate cu valoarea lor venală în ziua fixată pentru data inventarului. *Alții* spun că valorile inventariate trebuie să rămână în inventar cu prețul lor costisitor dela intrare. Această din urmă teorie e susținută de Eugène Léauley și Ad. Guilbault (1).

În contabilitate existând discuțiuni asupra chestiunii evaluărilor activului — și unele legislațiuni nefixând norme pentru evaluări, se vede cât e de nesigură îndatorirea și responsabilitatea comerciantului, administratorilor, verificarea cenзорilor și aprecierea magistraților din acest punct de vedere. Am spus mai sus că legea italiană reproducând dreptul francez, toată regula inventarului se reduce la *interzicerea de a se distribui dividende fictive*. În această concepție dorm încă confuze și obscure toate regulile tehnice care ar trebui să se impună pentru un bilanț demn de credință. S'ar putea spune că legea caută prin energice repetiri a prohibițiunii dividendelor fictive, să înlocuiască *propră-i neputință în stabilirea regulilor cari ar putea conduce la acest rezultat* (2).

Din punct de vedere al evaluărilor valorilor la inventar, prezintă o importanță deosebită codul elvețian (art. 656). Acest articol se ocupă de cheltuelile de fundare, arătând cum trebuie să figureze în bilanț, apoi de imobilele, edificiile, mașinile pentru care se arată *prețul de cost*, scăzându-se reducerile necesare, valorile ce au curs la *bursă după prețul mediu din ultima lună*; în privința mărfurilor prețul de cost, și dacă acesta e mai mare decât prețul curent, atunci se pune acest preț, conturile dubioase, etc.

Altă legislațiune care prezintă o importanță deosebită pentru noi este codul german dela 1897. Pentru stabilirea bilanțului conform art. 261 cod. com. german se vor aplica pe lângă prescripțiunile art. 40 cod. com., dispozițiunile următoare:

1) *Valorile și mărfurile* cotate la Bursă sau în piață, trebuie să figureze cu maximum valorii lor la bursă sau în piață, în momentul pentru care bilanțul e făcut și dacă acest preț întrece pe cel de cumpărare sau de cost, trebuie să fie trecute maximum cu acest preț.

2) *Celelalte elemente ale activului* vor fi înscrise cel mult cu prețul lor de cumpărare sau de cost.

3) *Instalațiunile și alte efecte cari* nu sunt destinate vânzării ci mai mult exploatațiunii permanente a afacerilor societății, trebuie cu toată deprecierea lor să fie înscrise cu prețul de cumpărare, sau de cost, făcându-se o deducțiune corespunzătoare depreciățiunii lor sau un fond pentru reînnoirea lor.

4) *Cheltuelile de constituire* ale societății și de administrațiune, nu trebuie să fie cuprinse în bilanț.

5) Se va înscrie la pasiv suma *capitalului* social și toate fondurile de rezervă și reînnoire.

6) Se va face să figureze în josul bilanțului beneficiul sau pierderea rezultând din comparațiunea activului și pasivului.

Am citat acest articol din codul german, pentru motivul următor:

În articolul din codul nostru de comerț (art. 24) unde se vorbește de îndatorirea comerciantului de a face la *inceputul comerțiului* și la *sfârșitul fiecărui an* — inventar, se reproduce cu mari modificări art. 22 din codul italian. Legiuitorul însă stabilește normele cum trebuie făcut acest inventar — și aceste norme sunt reproduse tocmai după legislațiunea germană și care actualmente se găsesc în Codul german dela 1897, formând dispozițiunea articolului 40.

Art. 40 Cod. Com. german 1897

Bei der Ausstellung des Inventars und der Bilanz sind sämtliche Vermögensgegenstände und Schulden nach dem Werthe anzusetzen, der ihnen in dem Zeitpunkt beizulegen ist, für welchen die Ausstellung stattfindet. Zweifelhafte Forderungen sind nach ihrem wahrscheinlichen Werthe anzusetzen, uneinbringliche Forderungen abzuschreiben (3).

Art. 24 Cod. Com. al. 2 și 3

Toate efectele și datoriile active trebuie evaluate în inventar și bilanț după prețul curent la epoca facerii inventarului. — Datoriile active greu de încasat sau îndoioase se vor prețui după probabilități, creanțele ce nu se pot încasa se vor înscrie numai pentru memorie

Prin urmare, legiuitorul nostru a urmat legea germană, anterioară Codului german din 1897, pe care apoi la materia societăților o lasă în părăsire, nereproducând normele de evaluare.

După codul nostru așa dar, vom lua *prețul curent la epoca facerii inventarului*. Observăm însă că în legea noastră se traduce cuvântul *Vermögensgegenstände* prin *efecte*, cuvânt sub care nu înțelegem decât *efecte de comerț* sau *efecte publice*, pe când înțelesul cuvântului german este „toate elementele averi”.

Cu toate acestea, stabilite chiar regulile de mai sus, dificultățile oare sunt puține? Dacă pentru efectele publice care sunt cotate la bursă și pentru cari avem o cotă oficială, nu putem obține prețul adevărat, mai ales din cauza influenței asupra cursurilor ce poate fi exercitată de administratori sau eventual comercianți, dar încă asupra mărfurilor și celorlalte valori.

Mai departe — câtă greutate la aprecierea creanțelor. În privința acestora, codul nostru face trei clase: cele *bune*, se vor înscrie desigur integral, cele *îndoioase*, după probabilitate și cele *ce nu se pot încasa* — pentru memorie (4).

Dar între aceste limite, câte nuanțe cari oferă porți largi deschise comercianților și administratorilor. Nu vom intra în studierea diferitelor chestiuni cari se prezintă în această delicată materie a evaluărilor la inventar (5) în care e o mare nesiguranță și diversitate de criterii.

5) Richard Maatz: Die Kaufmännische Bilanz und das Steuereinkommen.

4) B-ca Franței — afară de fișele de informațiuni a stabilit pentru usajul interior o serie de numere cari dau cota creditului unei semnături. Acest uz s'a generalizat. René Chenot: Pour devenir financier.

5) Vezi în această materie: Nicolae Săvulescu, Bilanțul în Societățile cu Acțiuni.

1) E. Léauley et Ad. Guilbault: La science des Comptes.

2) C. Vivante, op. cit. no. 505.

În alegerea regulilor mai oportune pentru a determina *justa valoare*, orice exces de evaluare, fie prea ridicată, fie prea joasă, e periculoasă. Dacă pe de o parte trebuie a se împiedica administratorii și comercianții să exagereze prețul, pentru a face să se creadă într-o prosperitate imaginară, și pentru a obține ridicarea acțiunilor, de altă parte e pericolul, mai puțin frecvent, ca să-l scadă, pentru a evita taxele cari lovesc veniturile pentru a cumpăra acțiunile mai ieftin, pentru a grăbi lichidarea societății pentru a dobândi întreprinderea, pentru a da o parte mai mică din beneficii, funcționarilor și clienților ce participă la ele (6).

Iată cum *Vavasasseur* încheie studiul său asupra inventarelor și dividendelor fictive: *In rezumat se vede prin aceste exemple chiar, că nu trebuie să ne înspăimântăm peste măsură de dificultățile inventarului. Să fie făcut cu bună credință și moderațiune și cu siguranță că nimeni n'are a se teme de pedepsele editate de legile noi. Inventarul va evita falsele speranțe aduse de evaluațiunile exagerate; adesea, dacă fondul de rezervă a fost întreținut cu grijă, permite a se trece prin zile rele, de a rezista la crize financiare și politice cari revin așa de des în vremile noastre turburate și în mijlocul cărora afacerile îndoelnice nu lipsesc a se îneca* (7).

Nu e locul de a aborda teoriile germane asupra evaluărilor din punct. de vedere *subiectiv și obiectiv*. Vom trece la ceea ce ne preocupă:

În *ante-proiectul* Codului comercial s'a urmat pe două căi. Se pare că la societăți s'a adoptat sistemul Codului Elvețian. Iarăși trebuie să exprimăm regretul că nu s'a însoțit *ante-proiectul* de expunere de motive. Să vedem normele de evaluare din *ante-proiect*. Ceea ce frapază este deosebirea de „*concepție*“. Nici o unitate.

Voi întrebuința paralele pentru a evidenția afirmația aceasta.

Sunt două articole cari prescriu evaluarea: Art. 44 se referă la toți comercianții, art. 167 la entitățile societății Anonime.

Art. 44

Bunurile și creanțele vor fi prețuite după valoarea lor din momentul inventarierii și costului, când e inferior prețului din momentul inventarierii.

Art. 167 al. 4

Mărfurile, materiile prime produsele manufacturate sau în curs de fabricațiune, ca și alte bunuri destinate vânzării vor fi evaluată pe prețul de cost, iar dacă acesta este mai mare decât acel de cumpărare în ziua închiderii exercițiului social, după acest preț. Creanțele dubioase ce nu se pot încasa se vor trece pentru memorie.

Se vor trece deasemenea creanțele dubioase și amortizările.

Osebit de aceasta la art. 167 se prevede la alin. 3:

Titlurile de credit ale societății se vor înscrie pe prețul mijlociu, „ale“ (?) unei luni care prevede bilanțul, iar cele care nu au curs la bursă, după prețul de cumpărare.

Al. 5. — Bunurile folosite în mod permanent, cari nu vor fi trecute pentru o valoare mai mare, decât prețul de dobândire, cu valoarea micșorată în proporție cu

uzarea sau „distrugerea“ (chiar și la concesiuni, brevete, procedee de fabricațiune, mărci de fabrică sau de comerț !!).

O primă observațiune: De unde în codul actual printr'o traducere greșită s'au pus norme de evaluare numai pentru *efecte*, de data aceasta efectele au dispărut cu totul. În art. 44 la orice comerciant e cuprins sub numele de bunuri,—la Societăți Anonime, dacă nu greșesc eu, sub numele de *titluri de credit*!?

A doua observațiune: Dacă e așa. dacă efectele sub *titluri de credit* s'au înțeles efectele publice, apoi halal de norme de evaluare la al. 3 (art. 167).

Au curs la bursă *prețul mijlociu*, al unei precedente. Nu: *prețul de cumpărare*.

La câte abuzuri poate da naștere acest „*preț de cumpărare*“ al unor valori cari nu au curs!

Aceste observațiuni făcute, să revenim:

La art. 44 evaluarea din *momentul inventarierii* la art. 167 *închiderea exercițiului social*.

La art. 44 regula generală „*valoarea*“, excepția: *prețul de cost*, când e inferior.

(Noțiunile de „*valoare*“ și „*preț*“ văd că nu prea joacă mare rol în „*concepțiile*“ autorilor *ante-proiectului*).

La art. 167: *prețul de cost* regula la mărfurile destinate vânzării. Excepția: când *prețul de cost* e mai mare decât *prețul de cumpărare* (?) în „*ziua închiderii exercițiului social*“ după acest preț.

Dați aceste texte „clare“ pe mâna percepțorilor și vai de bieții negustori și industriași.

Trebuiau ca autorii să cadă ei întâi de acord asupra „*noțiunilor*“ și „*sistemelor*“ și dacă nu pot clarifica dispozițiunile articolelor din cod, măcar să le lase în pace.

Incurcătura de până acum, nu era deajuns. Trebuie oare ca oameni să fie aruncați în haos?

Vă voi da câteva exemple de normele de evaluare concepute de percepțorii noștri:

Întâiul exemplu:

Pierderile cari au fost încercate în anii precedenți, însă nu au fost trecute ca atare prin registrele comerciale decât în anul al cărui bilanț servă la impunere, provenind din acte cari în mod obicinuit trec dela un an la altul, cum ar fi: *pierderile la efecte* sau la creanțe posedate din anii anteriori, se pot scădea, căci pierderea se consideră EFECTIVĂ NUMAI ÎN MOMENTUL CÂND EA ESTE TRECUTĂ CA ATARE PRIN CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE.

Atât timp cât o sumă figurează în activul bilanțului, nu poate fi considerată ca o pagubă. (M. Of. no. 150 din 11 Iunie 1925, pag. 8254).

Al doilea exemplu:

Conform art. 24 cod. com. aplicabil și în materie fiscală, datoriile comercianților se *evaluiază la cursul zilei, din momentul încheierii bilanțului*. Dacă datoriile în valută străină se *recalculează la cursul zilei*, iar diferența în minus se trece la pagubă, prin bilanțul anului respectiv, această pagubă reprezintă o pierdere efectivă în sensul legii contrib. directe. Rezervele pentru diferențe de curs, prevăzute la art. 125 l. c. d. se referă numai la *pierderile viitoare de pe urma unei eventuale scăderi a leului sub cursul zilei din momentul încheierii bilanțului*. Reevaluarea datoriilor în valută străină se impune în mod logic, ca o consecință a stabilizării leului, iar eventualele diferențe în minus, nu în plus, reprezintă astăzi pierderi sau beneficii certe, cari trebuie să figureze

6) C. Vivate, op. cit. no. 509.

7) A. Vavasasseur, Sociétés commerciales no. 622.

în bilanț, C. Ap. Buc. s. IV dec. fisc. no. 259 din 17 Noembrie 1950 R. A. F. no. 38 din 15/12 1950).

Al treilea exemplu:

Dispozițiunile prevăzute în par. 88, punctul b, din instrucțiunile de aplicare a legii contribuțiilor directe, se mențin întocmai, și deci condițiunea ca aceste rezerve să figureze neapărat în bilanț, sub denumirea de rezerve pentru creanțe dubioase, este obligatorie, pentru a se putea admite scăderea lor.

De aici rezultă că dreptul de a scade la impunere *fondul de rezervă* pentru creanțe dubioase nu se poate acorda comercianților și industriașilor particulari, decât numai dacă impunerea lor la impozitul comercial sau industrial se face în baza registrelor regulat ținute și a bilanțului, așa cum se prevede în art. 39, punctul I (M. Of. no. 13 din 17 Ianuarie 1950 pag. 455 și 456).

Din aceste trei exemple se poate deduce ușor delicatetea materiei pe care o tratăm și evidentiază lipsa unui „sistem” care să guverneze materia. *E absolută nevoie de a se pune normele de evaluare în concordanță cu fiscalul pentru a nu pune pe întreprinzător în situațiunea de a fi în regulă cu legea comercială și în neregulă cu fiscalul.* Se puteau inspira dela proiectul lui D'Amelio din 1925.

Scriam aceste rânduri la Palatul de justiție și un prieten îmi spunea: „Înainte vreme, „legiuitorii” noștri traduceau un singur cod, bun rău, dar era unul singur. Acum traduc mai multe coduri deodată, așa încât unele articole sunt „traduse” inovând și alte articole, inovează... traducând?”

GR. L. TRANCU - IAȘI.

COMITETUL CENTRAL DE REVIZUIRE S. I

Audiența dela 3 Octombrie 1930

Președenția D-lui ȘTEFAN STANCESCU, Președinte
Deciziunea No 220

Competință. Șef de biurou la Prefectură de județ, Delegație să funcționeze ca șef al biuroului județean și comunal, Plată suplimentară. Aprobarea comisiei interimare județene. Refuzul controlorului de a viză. Plângere la comitetul local de revizuire. Apel la comitetul central. Declinarea competenței.

Potrivit art. 210 din legea contabilității publice din 1929, deciziunile comitetelor locale de revizuire de confirmarea refuzului controlorului angajării de cheltuieli, sunt susceptibile de apel în fața înaltei Curți de conturi care va decide conform acelei legi, iar nu în fața comitetului central de revizuire care nu are competența de a judeca asemenea apeluri.

Comitetul.

Asupra apelului introdus de administrația județului Orhei, în contra deciziunii Comitetului local de revizuire, secția I, Chișinău, cu no. 153 din 1930.

Având în vedere că din examinarea actelor dela dosar se constată în fapt următoarele:

Că Serghei N. Pereteatcov, subșef de biurou pe lângă Prefectura județului Orhei, a fost delegat, prin deciziunea aceleiași prefecturi cu no. 86 din 17 Aprilie 1929, să îndeplinească funcțiunea de șef al biuroului județean și comunal dela acea dată și pe tot timpul lipsei titularului, care fusese delegat a îndeplini funcțiunea de secretar al consiliului județean;

Că numitul, îndeplinind acea funcțiune dea 17 A-

prilie 1929 — 1 Martie 1930, a cerut la 31 Mai a. c. să i se plătească munca suplimentară depusă în îndeplinirea serviciului cu care a fost însărcinat,

Că Comisiunea interimară județeană, luând în ceretare cererea susnumitului, i-a aprobat o indemnizație de 5000 lei pentru serviciile în plus prestate;

Că însă șeful serviciului financiar și de contabilitate al administrației județene, care îndeplinește și funcțiunea de controlor al angajării cheltuelilor, a refuzat să vizeze ordonanța de plată emisă, pe motiv că ordonanțarea unor asemenea indemnizații nu este admisibilă decât sub formă de plată de ore suplimentare în prealabil justificate, potrivit art. 44 din regulamentul statutului funcționarilor publici, și pe motiv că din suma de 30.000 lei prevăzută în bugetul județului pe anul în curs pentru plata de indemnizații cuvenite funcționarilor pe baza regulamentului statutului funcționarilor publici precum și pentru diurnele membrilor diferitelor comisii, n'a mai rămas disponibil decât 9042 lei din care credit urmează a se ordonanța indemnizațiile cuvenite cu drept legal și justificate în prealabil funcționarilor până la finele anului;

Că în contra acestui refuz administrația județului a făcut plângere la Comitetul local de revizuire Chișinău, care adoptând în totul motivele invocate de controlorului angajării cheltuelilor a menținut soluțiunea a-celuia;

Că în contra deciziunii Comitetului local, se face apelul dedus în judecata acestui Comitet, întemeiat pe motive de umanitate precum și pe faptul că în speță nefiind vorba de alocații de personal, ele pot fi sporite în cursul anului prin deschidere de credite suplimentare, în caz de epuizare, conchizându-se la admiterea apelului, reformarea deciziunii atacate și obligarea controlorului să vizeze ordonanța.

Având în vedere că, față de cele mai sus expuse, urmează ca înainte de a se intră în examinarea temeiniciei fondului apelului, să se stabilească care este instanța competentă să soluționeze apelurile pornite în contra deciziunilor Comitetelor locale de revizuire luate în această materie;

Având în vedere că normele privitoare la contabilitatea administrațiilor locale sunt prevăzute și reglementate de legea contabilității publice din 1929;

Că potrivit dispozițiilor art. 210 din menționata lege deciziunile Comitetelor locale de revizuire de confirmarea refuzului controlorului angajării de cheltuieli sunt susceptibile de apel în fața Inaltei Curți de Conturi, care va decide potrivit dispozițiilor acelei legi;

Că astfel fiind, acest Comitet neputând statua asupra apelului de față, urmează a-și declina competența în favoarea instanței legale investite cu acest drept.

Pentru aceste motive, declină competența, etc.

(ss) Șt. Stăncescu, D. I. Diaconescu, N. Brânzeu,
Al. Grigorescu, M. Văraru.

CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența din 10 Aprilie 1930

Președenția D-lui AL. ANASTASIU Președinte

Dobre Stoica Hanu cu Gr. St. Hanu și a.

Deciziunea No. 65

Acțiune de ieșire din indiviziune. Partaj. Masa succesorală. Diminuarea ei cu o porțiune de către autor pe când era în viață printr'un act de vânzare autentic către unul din descendenți. Declarațiunea acestuia sub

semnătură privată, cu aceeaș dată, că acea porțiune este în realitate partea sa de moștenire. Donațiune deghizată. Nu implică dispensa de raport. Art. 751 cod civil.

Prescripție achizitivă de zece ani. Presumțiune de transmitere *a non domino*. Nu se poate invoca într'un proces de partaj unde nu se discută dreptul de proprietate al autorului comun. Art. 1895 c. civil.

Pretențiuni pentru îmbunătățirile și construcțiunile făcute pe locul donat. Rezerva valorificării lor ulterioare.

1. *Deși, potrivit art. 751 c. civ., părintele care a făcut o liberalitate fiului său are facultatea de a-l dispensa de obligațiunea raportului la deschiderea succesiunii, dispensă care poate fi expresă sau tacită, totuși nu se poate pretinde că forma deghizată a unei donațiuni ar implica în mod necesar o dispensă virtuală de raport, de oarece această formă deghizată a donațiunii nu constituie prin ea însăși un element suficient pentru stabilirea intențiunii donatorului.*

2. *Prescripțiunea achizitivă pe temeiul justului titlu și a bunei credințe presupunând o transmisivă a non domino, iar nu o transmisivă făcută de adevăratul proprietar, întrucât prescripția de zece ani are de scop tocmai acoperirea viciului rezultat din lipsa dreptului de proprietate în persoana vânzătorului, nu poate fi invocată într'un proces de partaj unde nu se discută dreptul de proprietate al autorului comun, ci numai chestiunea dacă o vânzare aparentă făcută de acel autor cuprinde sau nu o donațiune ascunsă sub formă unui act cu titlu oneros.*

3. — *Pretențiunile de despăgubiri ridicate pentru îmbunătățirile și construcțiunile făcute pe terenul donat nu pot fi discutate și lichidate cu ocaziunea admiterii în principiu a acțiunii pentru ieșire din indiviziune, ci trebuie valorificate ulterior pe calea unei acțiuni separate.*

Curtea,

Asupra apelului făcut de Dobre Stoica Hanu din com. Osmanfacă județul Constanța contra sentinței civile No. 541 din 1929 a Trib. Constanța secția II prin care s'a ordonat partajarea averii rămase pe urma defunctului său tată Stoica Hanu în cinci părți egale convenite moștenitorilor săi și anume: apelantul Dobre Stoica Hanu și intimații Grigore St. Hanu, Tudor Bălan și moștenitorilor prin reprezentare a defuncților Tudor și Rada St. Hanu.

Având în vedere susținerile și opunerile părților, precum și actele aflate la dosar.

Având în vedere că se constată din actele aflate la dosar, precum și din interogatoriile luate la Tribunal, că apelantul Dobre Stoica Hanu a intentat acțiune pentru ieșire din indiviziune contra intimaților, arătați în sentința apelată, din comuna Osmanfacă, pentru a împărți o întindere de 60 hectare pământ situat în com. Osmanfacă rămas pe urma defunctului Stoica Hanu și formând lotul No. 15. Că s'a obiectat de către numiții intimați, că masa succesorală este în realitate de optzeci hectare, plus o casă cu patru camere grajd și locul de 2000 m. p. toate pe mereaua comunei Osmanfacă, de oarece pe lângă cele 60 hectare arătate de către reclamantul apelant Dobre Stoica Hanu prin acțiunea ce a intentat, defunctul a mai avut încă 20 hectare, pe care le-a dăruit în viață fiind, apelantului Dobre Hanu încă din anul 1905, așa că acesta urmează să aducă la masa succo-

soală cele 20 hectare, spre a se împărți în mod egal cu ceilalți frați ai săi.

Având în vedere că apelantul Dobre Stoica Hanu susține că acea întindere de pământ de 20 hectare, i-a fost vândută de către tatăl său cu actul autenticat de Trib. Constanța la No. 1484 din 18 Decembrie 1905.

Că la această susținere însă a apelantului, intimații îi opun declarațiunea sub semnătură privată dată de dânsul în aceeași zi de 18 Decembrie 1905, prin care Dobre Hanu recunoaște că din averea tatălui său compusă din 80 hectare pământ și o casă din Osmanfacă, a primit 20 hectare pământ și o casă, aceasta ca parte ce i se cuvine din averea părintească, și că nu va mai ridica nici un fel de pretenție la restul de 60 hectare.

Având în vedere că prin această declarațiune semnată de către apelantul Dobre Hanu, pe care dânsul o recunoaște că este a sa și care poartă aceeași dată cu actul de vânzare autentic menționat mai sus: 18 Decembrie 1905, se vede că vânzarea constatată prin acest act autentic nu este reală, ci ascunde o donațiune din partea tatălui său, care a înțeles a-i da apelantului Dobre Hanu pământul în întindere de 20 hectare și casa ca avans de moștenire.

Că deci apelantul Dobre Hanu este obligat a raporta la masa succesorală această donațiune, potrivit art. 751 codul civil care supune la raport toate donațiunile primite atât direct cât și indirect, de către descendentul care vine la succesiune împreună cu frații ori surorile sale afară numai de cazul când donatorul ar fi dispus altfel, adică l-ar fi scutit de obligațiunea raportului pe donatar.

Că se pretinde de către apelantul Dobre Stoica Hanu că defunctul său tată a voit a-l dispensa de raport, tocmai prin faptul că a făcut această donațiune deghizată sub forma unui contract oneros, așa că nu putea arăta prin actul de vânzare dispensa de raport, căci prin aceasta ar fi divulgat secretul donațiunii.

Având în vedere că este adevărat că din art. 751 din codul civil rezultă facultatea pentru părintele care a făcut o liberalitate fiului sau altui descendent al său, de a-l dispensa de obligațiunea raportului; că această dispensă de raport poate fi expresă sau tacită, întrucât textul legii române spre deosebire de cel corespunzător francez, nu cere ca dispensa să fie prevăzută printr'o mențiune expresă, fie în actul de donațiune, fie în alt act separat, ci este destul să se poată deduce în mod neîndoios că intențiunea defunctului a fost ca liberalitatea să treacă peste partea ereditară a beneficiarului.

Că însă forma deghizată a unei donațiuni nu constituie prin ea însăși un element suficient în stabilirea intențiunii donatorului de a dispensa de raport, donatorul putând să urmărească și un alt scop când a recurs la această formă, așa că nu se poate pretinde că forma deghizată a donațiunii ar implica în mod necesar o dispensă virtuală de raport.

Că forma donațiunii deghizate ar putea face, în adevăr, dovada unei dispense de raport numai atunci când ar fi coroborată și cu alte împrejurări ale cauzei din care să se poată deduce cu certitudine că aceasta a fost intențiunea donatorului.

Având în vedere că în speță din nimic nu se poate deduce că intențiunea dăruitorului a fost de a scuti de raport pe fiul său Dobre Stoica Hanu, apelantul de azi, precum pretinde dânsul; că nu numai că nu rezultă din cuprinsul actului o asemenea intențiune din partea tatălui apelantului de a-l dispensa de obligația de a aduce la masa de împărțit donațiunea ce îi făcuse, dar dimpotrivă rezultă în mod neîndoios din toate împrejurările în care a fost făcut actul, intențiunea contrarie, care se confirmă și prin declarația dată de însuși apelantul Dobre Hanu concomitent cu actul și a-

nume: Că voința defunctului său tată a fost numai de a-i da, cu anticipație, în viață fiind, o parte egală cu frații săi fără însă a înțelege ca liberalitatea să treacă peste partea sa de moștenire;

Că dar apelantul Dobre Stoica Hanu nu este îndreptățit a mai cere să împartă restul de 60 hectare ce a primit dela tatăl său.

Că este adevărat că dânsul ar fi putut reține în întregime întinderea de pământ și casa ce i s'a dat de tatăl său în anul 1903, însă numai în cazul când ar fi renunțat la succesiune și numai cu condițiune ca donațiunea ce a primit să nu depășească cotitatea disponibilă de o pătrime din averea defunctului și să nu atingă rezerva celorlalți descendenți ai defunctului.

Că astfel fiind, această avere primită de către apelantul Dobre Hanu dela tatăl său în anul 1903, prin actul din 18 Decembrie, urmează să fie adusă la masa succesorală potrivit art. 751 din codul civil, care are de scop de a menține principiul de egalitate între copii pe baza unei afecțiuni egale prezumată din partea părintelui, în lipsa unei declarațiuni contrarii din partea acestuia, astfel că împărțea la trebuie să se facă în mod egal între toți copiii.

Având în vedere că apelantul Dobre Stoica Hanu a mai susținut în al doilea loc că dânsul a dobândit pământul în întindere de 20 hectare și casele, pe baza prescripțiunii de zece ani prevăzută de art. 1895 cod civil ca posesor cu bună credință și cu just titlu, întrucât au trecut mai mult de zece ani dela data actului de vânzare, cu care a cumpărat dela tatăl său în anul 1903 acel pământ și casele.

Având în vedere însă că prescripția achizitivă pe temeiul justului titlu și a bunei credințe, presupune o transmisiune a *non domino*, iar nu o transmisiune făcută de adevăratul proprietar, întrucât prescripția de zece ani are de scop tot mai acoperirea viciului rezultat din lipsa dreptului de proprietate în persoană vânzătorului.

Că prin urmare această prescripțiune fiind menită a acoperi viciul actului juridic rezultând din lipsa calității de proprietar în persoana celui ce a transmis vre-un drept real, asupra imobilului în litigiu, urmează că o asemenea prescripție nu poate fi invocată în prezentul proces de partaj, unde nu se discută dreptul de proprietate al autorului comun, ci numai chestiunea dacă vânzarea aparentă făcută de autorul moștenitorilor cuprinde sau nu o donație ascunsă sub forma unui act cu titlu oneros; că deci și acest motiv invocat de apelantul Dobre Stoica Hanu este neîntemeiat și trebuie să fie respins.

Având în vedere că apelantul a mai susținut că la imobilul ce a primit dela tatăl său, a făcut îmbunătățiri și alte construcțiuni pe locul menționat, așa că urmează să fie despăgubit pentru acele construcțiuni și îmbunătățiri de către ceilalți moștenitori, în cazul când imobilul ar urma să fie adus la masa succesorală.

Având în vedere că în această privință urmează a se rezerva dreptul apelantului Dobre Stoica Hanu de a-și valorifica ulterior aceste pretențiuni derivând din construcțiunile și îmbunătățirile făcute de imobilul ce a primit dela tatăl său, întrucât asemenea chestiuni nu pot fi discutate și lichidate cu ocaziunea admiterei în principiu a acțiunii pentru esire din indiviziune.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată, Curtea apreciind le fixează la suma de două mii lei, potrivit art. 140 și 140 pr. civilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier R. C. Benișache, resping apelul etc.

(ss) Al. Anastasiu, R. C. Benișache, I. Oprescu.

Grefier, E. Cazacu

CURTEA DE APEL CERNĂUȚI S. I
Președinția D-lui Cl. Stefanelli, președinte
Sedința secretă dela 22 Martie 1930
Jurnal No. 493

Competință. Conflict de competență negativ între două Tribunale. Afaceri pendinte la un Trib. vechiu și cari cad acum în competența noului Tribunal. Care este competente a le rezolva? Legea org. jud. din 27 Noembrie 1925; legea normelor jurisdicționale din 1895 § 29.

Intrucât legea de organizare judecătorească din 27 Noembrie 1925 nu prevede nici o dispozițiune cu privire la competența locală a noulor Tribunale înființate în circumscripția Curței de apel Cernăuți cu privire la afacerile judiciare, fie civile fie penale pendinte la vechile Tribunale, urmează a se aplica normele generale prevăzute de § 29 a normelor de jurisdicțiune din 1 August 1895.

Prin urmare, în speță, fiind vorba de afaceri care se referă la firme sau persoane juridice înregistrate existente deja înaintea înființării noului Trib. din Câmpulung și păstrate la Trib. Suceava, urmează ca aceste afaceri trebuie a se rezolvi de acest din urmă Tribunal.

C u r t e a,

Având în vedere raportul No. 7 din 15 Ianuarie 1930, al d-lui Președinte al Tribunalului Suceava secția 2, relativ la rezolvirea conflictului negativ de competență ivit între Tribunalul Câmpulung și Tribunalul Suceava secția II-a.

Având în vedere că întrucât legea din 27 Noembrie 1925 „Monitorul Oficial” no. 263, privitor la modificarea unor dispozițiuni din legea de organizare judecătorească, lege prin care s'au înființat nouile Tribunale din Circumscripția Curții de Apel din Cernăuți, nu conține vreo dispozițiune referitoare la chestiunea de competență locală, în ce privește pre-urmarea procedurii în afaceri judiciare, fie civile, fie penale pendinte deja la veunul din vechile foruri judiciare, dar care după înființarea noilor foruri justițiare ar fi de competența locală a unuia din aceste din urmă, dispozițiune care ar putea fi aplicabilă și la soluționarea chestiunii supusă și în cazul din speță spre rezolvire, sunt a se aplica în speță normele generale preconizate în par. 29 ale normelor de jurisdicție din 1 August 1895 f. l. i. no. 110 aplicabilă și în materie de afaceri grațioase, căreia aparțin și înscrierile în registrele comerciale cât și în registrele pentru persoane juridice de care e vorba în speță (vezi și coment. Neuman, la paragr. 29).

Drept urmare, rezolvirea cererilor, întrucât acestea se referă la firme sau persoane juridice, înregistrate și existente deja înaintea înființării noului Tribunal din Câmpulung și păstrate la Tribunalul Suceava, sunt a se rezolvi de acest din urmă Tribunal în conformitate cu dispozițiunile amintite mai sus, iar acele care privesc înregistrări absolut noi de firme și persoane juridice în sensul codului comercial bucovinean, respectiv al legei persoanelor juridice, cad în competența locală a nou înființatului for din Câmpulung.

Dat în ședința secretă la 22 Martie 1930.

(ss) Cl. Ștefanelli, E. Tarnabschi, A. Tarnabschi.

Grefier, (ss) Ștefănescu.

NOTA. — Suntem de părere, că în speță, Curtea de Apel Cernăuți n'a dat o soluție fericită, și aceea pentru următoarele motive:

Textul paragrafului 29 norm. jurid. pe care se

bazează jurnalul Curții dispune, că instanța judiciară, la care a devenit pendentă pe cale legală o afacere de drept (litigiu), rămâne competentă până la finalizarea ei, chiar dacă în decursul procedurii s'ar fi schimbat împrejurările cari au fost determinate pentru stabilirea competenței. Din expunerile la acest text în comentariul Neumann ar rezulta, că această normă legală are în vedere în prima linie afaceri litigioase, cari sunt a se judeca după legile de procedură în vigoare (procedura civilă în legătură cu norma de jurisdicție), fiind vorba despre litigii cari au fost introduse cu îndeplinirea formelor legale, adică, acele cazuri, în cari s'a înaintat o acțiune la instanța de judecată, care era competentă atât din punctul de vedere al competenței reale cât și a celei locale. Schimbarea ulterioară a unuia din factorii determinanți ai competenței în decursul procedurii după „decretarea acțiunii”, — legarea instanței — numai are nici o influență asupra competenței fără deosebire, dacă această schimbare ar atinge competența reală sau cea locală.

Aceste dispoziții legale deși de natură generală sunt însă a se aplica și cu privire la competența în afaceri de natură nelitigioasă, întrucât nu sunt prevăzute excepții prin alte legii.

Textul acesta și în mare parte chiar cel prevăzut de paragraful 44 norm. jurisd. — aceasta din urmă text ajută numai per analogum la deslegarea și clarificarea chestiunii — nu au însă în vedere rezolvarea conflictului de natura celui din speță, în care obiectul îl formează prourmarea — continuarea — procedurii în afacerile procedurii grațioase referitoare la firme din județul Câmpulung, înscrise în registrele tribunalului Suceava înainte de înființarea tribunalului din Câmpulung — Moldova.

Rezolvarea acestui conflict negativ de competență ar fi putut fi clarificat cu ocaziunea votării legii pentru unificarea disp. din legea de org. judecătorească privitoare la circumscriptiile, compunerea și funcționarea instanțelor judecătorești, precum și la unificarea corpului de portărei publicată în Monitorul Oficial No. 84 din 14 Aprilie 1925, prin care a fost cefeiat tribunalul Câmpulung, dar în lipsa unor dispozițiuni precise în această lege, conflictul este rezolvat prin alte dispozițiuni legale din legile referitoare în materie.

Din textele prevăzute de paragrafele 32 și 33 norm. jurisd. combinate cu paragraf 75 din aceeași lege rezultă, că instanțele judecătorești au competența legală de a judeca litigii numai în circumscriptia, care le aparține și că în exercitarea competenței lor, instanțele judiciare numai în mod excepțional pot trece peste limitele acestei circumscriptii, având să înștiințeze despre aceasta și instanța, care are competența legală în aceia a circumscriptiei.

Că legea stabilește ca for general pentru societă-

țile comerciale, pe acea instanță, în a cărei circumscriptie se află sediul acestor societăți, declarând ca sediu al firmei locul, de unde se conduce întreprinderea.

La aceste dispoziții legale de ordin general se mai adaugă și textul prevăzut de art. VIII din legea pentru introducerea normei pentru jurisdicție, care declară categoric, că prin norma de jurisdicție nu sunt atinse dispozițiunile până atunci în vigoare referitoare la ținerea registrelor comerciale și ale asociațiunilor (art. VIII cifra 5), astfel că în această privință rămân în vigoare dispozițiunile codului comercial și a celorlalte legi speciale referitoare la purtarea astorfel de registre. Că în speță competența o are tribunalul Câmpulung rezultată din cele arătate mai sus puse în legătură și cu dispozițiile prevăzute de art. 19, 25, și 210 cod. com. buc. precum și ale legii pentru persoanele juridice.

Terminând, ținem să arătăm că infirmarea jurnalului No. 493 din 22 Martie 1930 s'ar putea obține de Ministerul Public, direct sau luând înțelegerea cu Ministrul Justiției, dela Inalta Curte de Casație și Justiție atât după normele de procedură civilă bucovineană cât și după dispozițiunile prescrise de art. 21 din legea Curții de Casație.

D. ȘTEFANESCU

Delegat președ. al Comit. local de Revizuire Cernăuți
Consilier la Curtea de apel Cernăuți

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA S. II

Audiența dela 17 Martie 1930

Președenția D-lui V. ȘTEFĂNESCU, Președinte

Decizia civilă No. 52

Legea de organizare judecătorească. Proces al soției magistratului. Art. 128 l. o. j. Trimiterea la altă instanță.

Prin cuvintele „în aceste cazuri” din al. 3 al art. 128 l. o. j. nu se înțeleg cazurile când magistratul pledează singur cauza sa personală sau a soției sale, ci cazurile când magistratul, soția sa sau minorii epitropsiți de el, au proces înaintea instanței din care fac parte, fiind indiferent cine pledează cauza lor.

Curtea,

Având în vedere acțiunea de față în contencios administrativ intentată de d-na Eugenia N. G. Ștefănescu soția d-lui N. G. Ștefănescu, consilier la această Curte, contra Primăriei Municipiului Craiova.

Având în vedere cererea făcută de reprezentantul Primăriei, ca în conformitate cu dispozițiunile art. 128 din legea organizării judecătorești această Curte să se desesizeze, înaintând procesul spre judecare Curții de Apel București.

Considerând că după cum rezultă din menționatul text de lege, legiuitorul dintr'un motiv lesne de înțeles, a interzis magistratilor de a pleda, apărând părțile în justiție; a făcut însă o excepție de la această interdicțiune permițând magistratilor să-și pledeze cauzele lor personale, acelea ale soțiilor, cum și acelea ale minorilor sau interzișilor puși sub tutelă sau curatela lor, dar a prevăzut că în aceste cazuri, cauza nu se va înfățișa la același Tribunal sau Curte din care face parte acel magistrat, ci va trece la Tribunalul sau Curtea de Apel cele mai apropiate, afară dacă partea ad-

versă va primi a se judecă la același Tribunal sau Curte de Apel.

Considerând că prin cuvintele „în aceste cazuri” din al. III al art. 128 legea organizării judecătorești nu se înțeleg cazurile când magistratul pledează singur cauza sa personală sau a soției sale, ci cazurile când magistratul, soția sa, sau minorii epitropișiți de el, au proces înaintea instanței din care face el parte fiind indiferent cine pledează cauza lor.

Considerând că nu este nici o rațiune de a se face distincție între cazul când magistratul își pledează singur cauza sa, sau pledează personal cauza soției sale, sau a minorilor epitropișiți de dânsul, și între cazul când cauza magistratului, a soției sale, sau a minorilor epitropișiți de el, ar fi pledată de un avocat, care ar asista sau ar reprezenta pe magistrat sau pe soția sa, căci motivul pentru care legiuitorul a prevăzut ca un magistrat sau soția sa să nu se poată judeca înaintea instanței din care face el parte, și anume bănuiala ce ar putea să nască în sufletul părții adverse ca judecătorii dintr'un spirit de colegialitate n'ar putea să-l judece cu toată imparțialitatea cuvenită, ar există și într'un caz și într'altul.

Considerând că este pueril a se susține că judecătorii ar putea să fie influențați sau bănuiați de părtinire numai în cazul când magistratul ar pleda el personal cauza sa sau a soției sale, și că n'ar putea să existe o asemenea influență sau bănuială de părtinire în cazul când magistratul sau soția sa își vor pleda cauza lor printr'un avocat de care ar fi asistați, căci nu pleoaria magistratului oricât de strălucită ar fi ea — a fost socotită de legiuitor că ar putea influența pe judecători, ci legătura ce există între magistratul a cărei cauză se judecă și judecătorii respectivi.

Considerând că dacă prin cuvintele „în aceste cazuri” s'ar înțelege cazurile când magistratul ar pleda personal, ar fi să depindă de magistrat iar nu de partea adversă, judecarea procesului de Tribunalul sau Curtea din care face parte magistratul care ar vrea să fie judecat de Tribunalul sau Curtea din care face el parte, n'ar avea decât să se prezinte fie printr'un mandatar fie asistat de un avocat, care să pledeze în locul său; ori după cum rezultă din ultima parte a art. 128 legea org. judecătorești, facultatea de a se judeca la instanța din care face parte magistratul aparține părții adverse iar nu magistratului.

Considerând că astfel fiind cererea Primăriei Municipiului Craiova că această Curte să se desesizeze este fondată și ca atare urmează a fi admisă.

Considerând că cererea făcută de Primărie în ședința de astăzi nu este tardivă de oarece la primul termen ce a avut loc la 17 Februarie 1930, procesul s'a amânat pentru lipsa dosarului, astfel că nu s'a intrat deloc în cercetarea procesului.

Pentru aceste motive redactate de d-l Președinte V. Ștefănescu, Curtea, se desesizează de judecarea acestei pricini.

Dispune ca dosarul cauzei să se trimită Curții de Apel din București.

(ss) V. Ștefănescu, Dan Bivolaru, Cezar Gr. Căzănescu, I. Nicolau.

Prim-Grefier, I. Bobeanu.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA II C. C.

Audiența din 17 Septembrie 1930

Prez. D-lui Alex. MINCULESCU Judecător de ședință
Virgiliu C. Pleșoianu și a. cu Banca Centrală cooperativă
Sentința civilă No. 994

Anchetă în futurum. Necesitatea de a se dobândi grabnic o dovadă ce ar dispărea. Stabilirea conținutului unei oferte a reclamantului. Neexistența pericolului de disparițiune. Art. 66 ps. civ.

Potrivit art. 66 pr. civ., procedura excepțională prevăzută de acest text poate fi întrebuintată numai când există interes urgent și pericol de disparițiunea probelor prin întârziere, căci numai sub aceste condițiuni legiuitorul a permis să se efectueze o probă în afară de cadrul unui proces de fond și mai înainte chiar ca procesul de fond să fie intentat.

Când dar un reclamant ar tinde să stabilească pe cale de anchetă în futurum conținutul unei oferte date unei obști spre a rămâne pentru totdeauna în posesiunea acelei obști, nu se poate pretinde că ar exista pericol de disparițiunea probei, întrucât reclamantul va putea odată cu intentarea acțiunii de fond să ceară justiției să oblige obștea a infățișa acea ofertă.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentate prin petițiunea înreg. la No. 14222 din 930 de către Virgiliu C. Pleșoianu, personal și ca procurator al Elizei C. Pleșoianu, Angelei Colonel Dr. N. Tănăsescu și al inginerului C. Pleșoianu contra Băncii Centrale Cooperative cu sediul în București, str. Brezoianu 17 și a obștei de cumpărare „Șesul” cu sediul în comuna Bălcești (Gorj).

Având în vedere că prin acțiunea de față reclamantul cer ca în conformitate cu dispozițiunile art. 66 pr. civilă și în contradictor cu mandatarii obștei „Șesul” să se cheme Banca Centrală cooperativă, pentru ca, prin reprezentantul ei legal, să răspundă dacă în păstrarea ei se găsește o ofertă făcută de reclamantul către obștea „Șesul” la data de 27 Aprilie 1927 pentru vânzarea a 300 pogoane din moșia Bălcești (Gorj), dacă în acea ofertă se specifică că se exceptează dela vânzare porțiunile de teren denumite *locurile dela biserică* și în fine să depună pe masa judecății acea ofertă în original sau cel puțin în copie certificată.

Având în vedere că pentru justificarea acestei cereri, reclamantul pretind că ei ar avea un interes urgent să se constate o nepotrivire ce ar fi existând între oferta dată de ei la 27 Aprilie 1927 obștei „Șesul” și prin care s'au exceptat dela vânzare locurile dela biserică (la plural) și între actul de vânzare-cumpărare intervenit mai târziu, prin Februarie 1928, între ei și obștea „Șesul” și în care s'a trecut, — fie din eroare, fie din reaua credință a mandatarilor, obștei, — că se exceptează dela vânzare *locul de biserică* — (la singular) — și acest interes ar fi cu atât mai mare cu cât nepotrivirea în chestiune ar putea să dea naștere la un proces, în viitor — pentru identificarea porțiunilor de teren cari au fost excluse dela vânzare.

Având în vedere că reclamantul susține că astăzi oferta dată de ei obștei „Șesul” la 27 Aprilie 1927 s'ar găsi în posesiunea Băncii Centrale Cooperative, care în calitate de creditoare privilegiată a obștei „Șesul” deține până la achitarea împrumutului actele de proprietate ale terenurilor acestei obști; achitând împrumutul la Banca Centrală Cooperativă, obștea „Șesul” își va redobândi toate actele de proprietate și între ele și oferta în chestiune. Or, — pretind reclamantul — există interes urgent de a constata cuprinsul acelei oferte, cât timp ea se găsește în mâna unui terțiu, — Banca Centrală Cooperativă, — și mai înainte de a reintra în posesiunea obștei „Șesul”.

Având în vedere că pentru a se pronunța asupra acțiunii de față, tribunalul urmează să examineze dacă în speță sunt realizate condițiunile cerute de art. 66 pr. civilă, cu alte cuvinte dacă există interes urgent și pericol de disparițiunea probelor prin întârziere, căci

numai sub aceste condițiuni legiuitorul a permis a se efectua o probă în afară de cadrul unui proces de fond și mai înainte chiar ca procesul de fond să fie intentat.

În adevăr legiuitorul din 1900 adoptând prin art. 66 proc. civilă instituțiunea procedurală cunoscută în vechiul drept francez sub denumirea de anchetă în futurum și în dreptul german modern sub numele de *Sicherung des Beweises* și *Beweisaufnahme zum ewigen Gedächtnis* — a prevăzut că ori cine are interes să constate declarația unui martor, părerea unui expert, o stare de lucruri a unor bunuri mișcătoare sau nemișcătoare, a obține recunoașterea unui act scris sau unei obligații, validitatea sau nevaliditatea unui titlu, va putea cere judecătorului competente chemarea de urgență a părților interesate pentru stabilirea cererii sale, iar constatările făcute în aceste condițiuni vor putea sluji ca acte probatorii potrivit rânduelilor legii.

Considerând că este în afară de orice discuțiune că procedura excepțională a art. 66 nu poate fi întrebuintată decât numai atunci când este o absolută trebuință de a se dobândi grabnic o dovadă ce ar dispărea, dacă cel în drept ar fi nevoit să aștepte până la intentarea acțiunii de fond.

Examinând sub acest raport acțiunea de față, constatăm că reclamantii tind să stabilească pe cale de anchetă în futurum, conținutul unei oferte, care a fost dată de ei obștei „Șesul“ pentru a rămâne pentru totdeauna în posesiunea acelei obște, căci pe baza aprobării ei urma a se face cumpărarea terenului.

Că fiind vorba de un act emanat dela reclamantii și încredințat de aceștia obștei pârâte „Șesul“ nu se poate pretinde că ar exista pericol de disparițiunea probei, căci reclamantii vor putea prea bine ca odată cu intentarea acțiunii de fond să ceară justiției să oblighe pe reprezentanții obștei pârâte să depună sau să înfățișeze actul în chestiune, iar până la intentarea unei atari acțiuni de fond, nu există nici un interes urgent care să impună constatarea conținutului actului pe cale de anchete în futurum.

Considerând că împrejurarea că oferta în chestiune se găsește astăzi — incidental — în mâna unui terțiu, — creditorul privilegiat, — nu este de natură să creeze pentru reclamantii un interes urgent, care să-i îndrituiască de a recurge la calea excepțională prescriasă de art. 66 proc. civilă.

Că admiiând chiar că s'ar realiza ipoteza preconizată de reclamantii, — aceea a achitărei împrumutului de către obștea pârâtă — și deci oferta în chestiune ar reintra odată cu toate actele de proprietate în posesiunea obștei pârâte, și încă nu se poate învedera vreun pericol de disparițiune a probei, întru cât oferta ar reveni la acela la care reclamantii înșiși au adresat-o și la care au înțeles că trebuie să rămână, adică la obștea „Șesul“.

Considerând că pericolul de disparițiune a unei probe nu poate să rezulte în nici un caz din împrejurarea că actul (instrumentum) care conține acea probă ar intra în posesiunea unei părți, care singură ar avea dreptul să-l dețină și să se servească de el, potrivit intențiunii părților contractante și potrivit chiar naturii actului în chestiune (oferta aprobată).

Că deci ori cât ar fi de mare interesul reclamantilor de a constata conținutul ofertei ce au dat obștei pârâte și ori cât de capitală ar fi pentru ei nevoia de a dovedi eroarea ce pretind că s'ar fi strecurat în actul de vânzare, — totuși întru cât în speță nu există nici o ur-

gentă și nici un pericol real de disparițiune a probei, prin întârziere, urmează că nu se poate recurge la calea excepțională a art. 66 pr. civ.

Că astfel fiind acțiunea de față este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca afare.

Pentru aceste motive redactate de d-l Alexandru Minculescu, judecător de ședință, Tribunalul în numele legii, respinge cererea de anchetă în futurum etc.

(ss) Alexandru Minculescu,

(ss) D. D. Ionescu Zane

INFORMAȚIUNE

Luni 5 și Marți 6 Ianuarie a avut loc la Paris reuniunea Academiei de Jurisprudență de la Haga, care cu reprezentanții diferitelor State urmează să pregătească Congresul din August 1931.

Intrunirile s'au ținut la „Palais Royal“, Institutul de Cooperație Secția Soc. Națiunilor. Au fost prezenți toți profesorii Facultăței de Drept din Paris și toate Statele Europei, Americii și Anglia, România a fost reprezentată pentru Societățile de drept, prin d-nii Em. Pantazi și Iosef G. Cohen, avocați, precum și prin profesorul V. Pella.

S'au discutat chestiunile care trebuiesc supuse congresului dela Haga. La discuția generală d-l Pella a propus *principii de unificare a dreptului penal*.

În ședința de după amiază seria cuvântărilor a fost începută de d-l avocat Iosef G. Cohen care a propus o *convenție internațională de exequatur precum și principii unitare pentru naționalitatea Societăților Comerciale*.

D-l Pantazi a vorbit despre *Concurența neioială*.

Congresul a reținut sugestiile juriștilor români,

Domnii Pantazi, Pella și Cohen au fost aleși experți internaționali pentru Congresul dela Haga urmând să constituie în țară un comitet de juriști.

* * *

D-l avocat Iosef G. Cohen, membru în Comitetul de redacție al Revistei noastre, a ținut la *Facultatea de Drept din Paris* următoarele conferințe asupra NOULUI PROECT AL CODULUI DE COMERT ROMAN :

20 Ianuarie : *Principiile generale ale Proiectului*

21 „ *Falimentul și Concordatul preventiv.*

22 „ *Societățile comerciale*

23 „ *Societățile anonime*

24 „ *Principiile obligațiunilor și contractelor.*

Conferințele au avut un deplin succes.

A apărut: STUDII DE PROCEDURĂ CIVILĂ, Vol. I de Gh. Popescu, Președinte la Trib. Ilfov. Vol. format mare cuprinde 116 pag. — Prețul 80 lei.